

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriło (przewodniczący)

SSN Zbigniew Myszka

SSN Maciej Pacuda (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa M. Z.
przeciwko A. K. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ż.
o wynagrodzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 30 września 2014 r.,
zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w G. Ośrodka Zamiejscowego w R.
z dnia 22 kwietnia 2014 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w G. Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych - Ośrodek Zamiejscowy w R. postanowieniem z dnia 22 kwietnia 2014 r. oddalił wniosek powoda M. Z. o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku tego Sądu z dnia 5 grudnia 2013 r. oraz odrzucił wniosek o doręczenie owego wyroku wraz z uzasadnieniem.

W uzasadnieniu powyższego postanowienia Sąd Okręgowy wyjaśnił, że wyrokiem z dnia 5 grudnia 2013 r. po rozpoznaniu apelacji powoda M. Z. od wyroku Sądu Rejonowego w R. z dnia 23 lipca 2013 r. oddalono tę apelację oraz odstąpiono od obciążania powoda kosztami postępowania za drugą instancję.

Powód się nie stawił na rozprawę poprzedzającą wydanie wyroku z dnia 5 grudnia 2013 r. oraz na ogłoszenie tego wyroku, przy czym Sąd uznał za prawidłowo doręczone zawiadomienie powoda o terminie rozprawy.

W dniu 19 marca 2014 r. powód złożył wniosek o przywrócenie terminu do sporządzenia uzasadnienia wyroku z dnia 5 grudnia 2013 r. oraz o doręczenie odpisu tego wyroku wraz z uzasadnieniem.

W uzasadnieniu swojego wniosku powód wskazał, iż nie miał żadnej informacji o terminie rozprawy apelacyjnej, a o wyroku dowiedział się dopiero w dniu 12 marca 2014 r. w drodze informacji telefonicznej. Podał, iż na bieżąco odbiera pocztę, przebywa stale pod adresem wskazanym w pozwie, a zatem doszło do nieporozumienia przy doręczaniu mu przesyłki.

Oceniając tak sformułowany wniosek Sąd Okręgowy uznał, że nie zasługuje on na uwzględnienie. Powołując się na regulację zawartą w art. 168 § 1 k.p.c. oraz odnosząc ją do stanu faktycznego rozpoznawanej sprawy, Sąd drugiej instancji doszedł do przekonania, że w sprawie tej nie zachodzą przesłanki wymienione w powołanym przepisie. Z dokumentacji akt sprawy wynika bowiem, iż zawiadomienie o terminie rozprawy w dniu 5 grudnia 2013 r. zostało przesłane na bezsporny adres powoda podany w pozwie: P., ul. K. 8/2. W dniu 11 października 2013 r. było ono awizowane, a w dniu 21 października 2013 r. powtórnie awizowane. W związku z brakiem odebrania tego zawiadomienia przez powoda w wyznaczonym terminie - z dniem 29 października 2013 r. zostało zwrócone przez placówkę pocztową na adres Sądu Okręgowego.

Powód we wniosku z dnia 19 marca 2014 r. powoływał się wprawdzie na nieprawidłowości przy doręczaniu mu przesyłki zawierającej zawiadomienia o terminie rozprawy, lecz jak wynikało z treści tego wniosku nie złożył żadnej reklamacji w UPT.

W takiej sytuacji Sąd Okręgowy uznał zawiadomienie za doręczone prawidłowo, to jest zgodnie z art. 139 § 1 i 2 k.p.c. (tzw. doręczenie zastępcze), a za datę doręczenia przyjął dzień 28 października 2013 r., czyli czas po upływie siedmiu dni licząc od daty powtórnego awizowania.

Przywołując treść obu tych przepisów oraz stwierdzając, że powód nie powoływał się na żadne inne okoliczności przemawiające za przywróceniem mu

terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku z dnia 5 grudnia 2013 r., Sąd drugiej instancji uznał, iż nie zachodzą przesłanki z art. 168 § 1 k.p.c. do takiego przywrócenia, w związku z czym wniosek powoda jest bezzasadny.

Z kolei wniosek o doręczenie wyroku z dnia 5 grudnia 2013 r. z uzasadnieniem powód złożył w dniu 19 marca 2014 r., a więc po upływie 7 dni od daty ogłoszenia wyroku, gdyż termin ten upłynął w dniu 12 grudnia 2013 r. To zaś powodowało, że wniosek ten jako spóźniony podlegał odrzuceniu na podstawie art. 328 § 1 k.p.c.

Powód M. Z. wniósł do Sądu Najwyższego zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego w G. z dnia 22 kwietnia 2014 r. odrzucające jego wniosek o doręczenie wyroku z uzasadnieniem (pkt 2), zarzucając temu postanowieniu naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 168 k.p.c., przez nierozważenie całości materiału dowodowego i przyjęcie, że powód ze swojej winy uchybił terminowi dla złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku i jego doręczenie, co doprowadziło do oddalenia jego wniosku o przywrócenie terminu, a w konsekwencji do odrzucenia wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem.

Żalący wniósł również na podstawie art. 380 k.p.c. o rozpoznanie postanowienia Sądu Okręgowego w G. z dnia 22 kwietnia 2014 r. oddalającego wniosek powoda o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 5 grudnia 2013 r., gdyż postanowienie to miało wpływ na wydanie zaskarżonego postanowienia.

W oparciu o powyższe zarzuty żalący się wniósł o uchylenie postanowienia Sądu Okręgowego w G. z dnia 22 kwietnia 2014 r. w całości, a więc zarówno w pkt 1 i 2 i przekazanie Sądowi Okręgowemu w G. do ponownego rozpoznania wniosku powoda o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku tego Sądu z dnia 5 grudnia 2013 r. i doręczenie wyroku z uzasadnieniem.

W uzasadnieniu zażalenia jego autor zauważył, że Sąd Okręgowy nie wskazał, jakie adnotacje znajdują się na kopercie, która zawierała zawiadomienie o terminie rozprawy apelacyjnej oraz czy daty nabite na kopercie są opatrzone podpisem doręczającego. Podobnie Sąd nie przeanalizował dokumentu załączonego do koperty oznaczonego jako „potwierdzenie odbioru”, na którym

listonosz musi potwierdzić, że nie zastał adresata w domu, zawiadomienie o przesyłce zostało umieszczone w skrzynce na korespondencję lub w innym widocznym miejscu oraz że przesyłki nie podjęto w terminie. Ponadto to doręczający dokonuje adnotacji o przyczynie niedoręczenia przesyłki na formularzu potwierdzenia odbioru, umieszcza datę i składa swój podpis (por. § 10 -11 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym, Dz.U. z 2013 r., poz. 1350).

Zdaniem wnoszącego zażalenie, powyższe okoliczności nie zostały przez Sąd Okręgowy wystarczająco wnikliwie rozważone w kontekście zawinionego uchybienia terminu do dokonania czynności procesowej. Sąd bezpodstawnie odmawia twierdzeniom powoda wiarygodności. Powód nie mógł reklamować przesyłki pocztowej, gdyż nie posiadał jakichkolwiek danych identyfikujących przesyłkę zawierającą zawiadomienie o terminie rozprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione i dlatego podlega oddaleniu.

Miejsce zamieszkania strony jest znane sądowi z pierwszego pisma w sprawie (art. 126 § 2 k.p.c.) i jeżeli sąd nie zostanie zawiadomiony o jego zmianie (zgodnie z wymogiem określonym w art. 136 § 1 k.p.c.), ma podstawy domniemywać, że strona w tym miejscu przebywa. W razie niemożności dokonania właściwego doręczenia pisma, czyli w przypadku osoby fizycznej jej osobiście (art. 133 § 1 k.p.c.) bądź w trybie art. 138 k.p.c. (dorostemu domownikowi, administracji domu, dozorczy domu lub sołtysowi albo osobie upoważnionej do odbioru pism), doręczyciel pozostawia je stosownie do art. 139 § 1 k.p.c. w urzędzie pocztowym, zawiadamiając o tym adresata w miejscu jego zamieszkania ze wskazaniem, gdzie i kiedy pismo pozostawiono, oraz z pouczeniem, że należy je odebrać w terminie siedmiu dni od dnia umieszczenia zawiadomienia. Prawidłowe doręczenie przesyłki w sposób przewidziany w art. 139 § 1 k.p.c. za pośrednictwem operatora pocztowego polega zatem na złożeniu pisma w placówce pocztowej operatora oraz umieszczeniu o tym zawiadomienia w drzwiach mieszkania

adresata lub w oddawczej skrzynce pocztowej ze wskazaniem, gdzie i kiedy pismo pozostawiono, a także z pouczeniem, że należy je odebrać w terminie siedmiu dni od dnia umieszczenia zawiadomienia, przy czym w przypadku bezskutecznego upływu tego terminu, czynność zawiadomienia powinna być powtórzona. Regulacja zawarta w art. 139 § 1 k.p.c. oznacza, że ten sposób doręczania może być zastosowany po wyczerpaniu wszystkich możliwości doręczenia, określonych w artykułach poprzedzających. Jest ona wyrazem dążenia do umożliwienia adresatowi zapoznania się z treścią pisma do niego kierowanego. Przepisy o doręczeniach, niezależnie od trybu, pełnią bowiem funkcję gwarancyjną.

Jeżeli wymagania określone w omawianym przepisie są spełnione, pismo należy uważać za skutecznie doręczone, choć adresat faktycznie go nie otrzymał. Jeżeli pismo sądowe przesłane pod właściwy adres strony nie zostało podjęte w awizowanym terminie, należy pozostawić je w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, przyjmując, że zostało doręczone w dniu, w którym upłynął termin do jego odbioru w oddawczym urzędzie pocztowym (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 1971 r., III CZP 10/71, OSNC 1971 nr 11, poz. 187). Unormowanie zawarte w art. 139 § 1 k.p.c. zawiera zatem również obowiązek adresata zaznajamiania się z treścią pism sądowych kierowanych do niego, opatrzone sankcją obciążenia go procesowymi następstwami związanymi z doręczeniem. Termin do dokonania czynności procesowej, do której wezwanie zostało doręczone w trybie art. 139 § 1 k.p.c., rozpoczyna bowiem bieg po dniu, do którego zgodnie z zawiadomieniem doręczyciela przesyłka miała być odebrana.

Na przesyłce adresowanej do powoda, zawierającej zawiadomienie o terminie rozprawy apelacyjnej, znajdują się opatrzone stemplami pocztowym i podpisami adnotacje, z których wynika, że w dniu 11 października 2013 r. podjęto próbę jego doręczenia na adres powoda i awizowano po raz pierwszy ze względu na nieobecność adresata, w dniu 21 października 2013 r. awizowano powtórnie, a w dniu 29 października 2013 r. dokonano zwrotu przesyłki ze względu na jej niepodjęcie w terminie. Do tego dnia przesyłka pozostawała w placówce pocztowej. Analogiczne dane zawiera również formularz potwierdzenia odbioru, z którego treści dodatkowo wynika, że zawiadomienie o złożeniu przesyłki w placówce pocztowej (awizo) pozostawiono w oddawczej skrzynce pocztowej. To pozwala na

przyjęcie, że w rozpoznawanej sprawie zostały spełnione wszystkie przesłanki skutecznego doręczenia pisma w sposób przewidziany w art. 139 § 1 k.p.c., a Sąd prawidłowo posłużył się instytucją przewidzianą w tym przepisie. Żalący się jako adresat przesyłki mógł oczywiście obalać prawdziwość adnotacji poczynionych przez pocztę na przesłanej mu przesyłce i w formularzu potwierdzenia odbioru, jednakże to jego obowiązkiem było wskazanie odpowiednich środków dowodowych w tym zakresie (art. 3 k.p.c.). Ciężar udowodnienia, że formularz potwierdzenia odbioru stwierdza nieprawdę, spoczywa bowiem na osobie twierdzącej, że pismo sądowe nie zostało jej doręczone w sposób określony w art. 139 § 1 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2001 r., V CZ 187/01, LEX nr 1214868). Tymczasem żalący się nie poparł swoich twierdzeń żadnymi dowodami, gdyż za takie w żadnym razie nie można uznać zarzutów skierowanych do Sądu Okręgowego, który - zdaniem żalącego się - nie wskazał, jakie adnotacje znajdują się na kopercie oraz czy daty nabite na kopercie są opatrzone podpisem doręczającego, a także nie przeanalizował dokumentu załączonego do koperty oznaczonego jako „potwierdzenie odbioru”. Dlatego twierdzeń tych nie można podzielić.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy uznał, że zaskarżone postanowienie odpowiada prawu, co uzasadnia oddalenie zażalenia na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.